

Nieuwsbrief # 4-2025

- [Inleiding](#)
- [Activiteiten](#)
- [Quizvraag 3](#)
- [Een terugblik op de vroege vogelexcursie](#)
- [De Nationale bijentelling](#)
- [Wat doen deze leden van de KNNV Walcheren daar?](#)
- [Antwoord quizvraag 3](#)

Inleiding

Weet u het nog? Maai Mei niet. Om de biodiversiteit te bevorderen, wordt er voorgesteld om de gazons minder te maaien zodat allerlei planten meer kans krijgen om tot bloei te komen. Wat natuurlijk weer goed is voor de insecten en alles wat daar weer van leeft. Ik heb het zelf geprobeerd. Alleen een paar looppaden maaien en de rest 2 of 3 maal per jaar maaien. Het eerste jaar was het nog aardig met Margrietten en Zenegroen als blikvangers en daarnaast diverse mooi bloeiende grassen. De jaren daarna was het vooral een warboel van grassen. De margrietten en zenegroen waren weg evenals de madeliefjes, paardenbloemen en witte klaver die altijd ons redelijk gemaaid grasveld sierden. De laatste soorten houden van een kortere en meer open begroeiing. Dit jaar doen we het anders. Half april heb ik de eerste keer gemaaid. Zo goed mogelijk om een paar soorten heen die ik wilde laten bloeien, zoals Pinksterbloem en Krokus. De madeliefjes, paardenbloemen en boterbloemen kunnen afgemaaid worden, zij groeien en bloeien daarna gewoon door.

Langs de heg laat ik het hoger staan, daar groeit nu tussen het hoge gras Stinkende gouwe, Judaspenning, Akelei en Robertskruid. Vooral Robertskruid met zijn zacht roze bloemen weeft zich altijd mooi tussen de planten door. Later in het seizoen kleurt het blad mooi rood. En waar je het niet wilt hebben, trek je het gewoon uit. Waar het gras door omstandigheden dunner staat, is ook niet gemaaid. Daar groeien o.a. Sleutelbloemen, Akelei en Zenegroen. Uiteindelijk gaat het er om dat je door gevarieerd te maaien meer ruimte biedt aan bloeiende planten. Vorm je gazon om tot een grasveld met diverse bloeiende planten. Kort en lang gaan hand in hand. Het maaien bepaal je zelf. Daar waar het gras weer (te) hoog staat en er geen bloeiende planten tussen staan, maai je en andere delen niet. O ja, stel de maaiër wel wat hoger af.

Ik kan genieten van al het moois wat vanzelf in het gras opkomt, maar ook in de borders. En het is een cadeautje als een oranjetipje de look-zonder-look in jouw tuin uitkiest om er een eitje te leggen. Zie het oranje eitje op de middelste foto. Later, in juni, kun je het rupsje ook nog een paar weken volgen tot het zich ergens gaat verpoppen. Een leuke bijkomstigheid is dat je meer tijd over houdt om lekker naar buiten te gaan. Door de hoge temperaturen in april heeft de natuur een reuze groeispurt gemaakt. Het fluitenkruid en de meidoorns kleuren eind april al vele bermen en lanen weer wit. Ook de insecten genieten van de warmte en zijn weer volop te vinden op al het bloeiende moois. Het is een prachtige tijd om er op uit te trekken en al wandelend of fietsend te genieten van de omgeving.

In **Mei** is er ook nog de nodige aandacht voor de natuur. Zo is er van **10 t/m 18 mei de Nationale Vogelweek**. Een week vol gratis vogelexcursies in het hele land. Zie de [website van vogelbescherming](#).

Ook kan er al mee gedaan worden met onze Bioblitz van Rammekens. De hele maand mei worden waarnemingen die je in het gebied doet en meldt in [Waarneming.nl](#) automatisch in de Bioblitz Rammekens opgenomen. Er zijn nu al vele honderden soorten gemeld. Doe mee, op naar de 1000! Op deze [link](#) kun je zien wat er al waargenomen is.

Als je niet zo'n soortenjager bent maar toch graag mee wilt doen, kun je op zaterdag 24 mei helpen met het ontvangen van mensen, bemensen van een van de standjes, ed. Je kunt je aanmelden via knnv.walcheren@gmail.com. Dus minder maaien en meer naar buiten.

Zo blijft er altijd iets te genieten in de natuur.

Yvonne van Scheppingen

Activiteiten

Excursies, lezingen en werkgroepen van de afdeling Walcheren

Tijdstip en verzamellocaties, indien nu nog niet bekend, komen in de volgende nieuwsbrieven of zijn te vinden op de [website](#).

Wijze van aanmelden

Graag **altijd** aanmelden voor de activiteiten via: knnv.walcheren@gmail.com

Biodiversiteitsbioblitz Rammekens

Vrijdag 23 en zaterdag 24 mei, van 16 uur tot 16 uur.

Onze afdeling (KNNV Walcheren) gaat op zoek naar '1000 soorten' in Fort Rammekens en omgeving. Er worden vrijdagavond t/m zaterdagmiddag diverse excursies (o.a. vogels, (vleer)muizen, (nacht)vlinders, planten, mossen, wieren) gegeven. Voor het volledige programma van de inventarisatiemaand klik op [deze link van onze website](#).

Excursie zeewieren

Zaterdag 28 juni om 11:30 uur bij Putti's Place Goese Sas

Startlocatie en andere informatie wordt nog bekend gemaakt.

Insectenexcursie op Terra Maris

Juli

De exacte datum en andere informatie wordt nog bekend gemaakt.

Fossielen zoeken op de Kaloot

16 Augustus van 11-14 uur.

Startlocatie en andere informatie wordt nog bekend gemaakt.

WERKGROEPEN

Maandagmiddag wandeling KNNV Walcheren van 14 – 16 uur.

Contactpersoon: Hilary Jellema-Brazier: 0118-750566

Maandag 12 mei: (Een week later wegens 5 mei) Centrum Middelburg: Natuur in de stad; middeleeuwse steegjes en stadsmuren en het Molenwater. **P** bij de Schouwburg.

Maandag 2 juni: Vrouwenpolder langs paadjes naar de kust en terug. **P** aan de westkant van Vrouwenpolder in de buurt van Elzenoord bij Oranje Nassaulaan bv.

Strandwerkgroep (steeds Neeltje Jans, eind van de Faelweg op het Noordzeestrand)

Contact: Elly Jacobusse: 06-29835816, ellyjacobusse@mail.com of Marijke Wesseling: 06- 49816260, m.g.wesseling@zeelandnet.nl.

Woensdag 14 mei: verzamelen om 9.30 uur.

Woensdag 28 mei: verzamelen om 8.45 uur.

Donderdag 12 juni: verzamelen om 9.00 uur.

Plantenwerkgroep (PWG)

De middagexcursies (**M**) zijn van 14–16 uur. De avondexcursies (**A**) zijn van 19–21 uur.

De exacte locaties zijn op de website te vinden.

Niet-leden kunnen zich aanmelden bij josjong72@gmail.com

Dinsdag 13 mei: Rammekenshoek+ sluffer e.o. Bioblitz (M)

Dinsdag 20 mei: Fort den Haak (droge deel) (A)

Dinsdag 27 mei: Klavertjes Schelpweg (A)

Dinsdag 3 juni: Schotsman (M)

Dinsdag 10 juni: Oosternieuwlandpolder (M)

Overige excursies en bijeenkomsten

KNNV Bevelanden, iedere 1^e zaterdag van de maand, excursie op verschillende locaties.

Info via mail van Joh.eckhardt of op dag van excursie 06-23643846 (opgave is niet nodig).

Tijd: 10:00-12:00 uur.

Zaterdag 7 juni 2025. Locatie nog niet bekend.

Vlinder- en libellenwerkgroep Zeeland

Zaterdag 10 mei om 13 uur: Oranjezon-middelen. Libellen en vlinders.

Verzamelen bij hoofdingang Koninging Emmaweg. **P** aan het begin van de weg. Fietsen kunnen bij het ingangshek gezet worden. Aanmelden verplicht bij: famgeene@zeelandnet.nl

Zaterdag 17 mei om 13 uur: Oranjezon-oost. Libellen en vlinders.

Verzamelen bij hoofdingang Koninging Emmaweg. **P** aan het begin van de weg. Fietsen kunnen bij het ingangshek gezet worden. Aanmelden verplicht bij: famgeene@zeelandnet.nl

Vrijdag 23 mei om 22 uur: Bioblitz Rammekenshoek. Nachtvinders.

Aanmelden verplicht bij: tkoppejan@gmail.com

Zaterdag 24 mei om 13 uur: Bioblitz Rammekenshoek. Libellen, vlinders en andere insecten.

Aanmelden verplicht bij: famgeene@zeelandnet.nl

IVN-Walcheren

Gratis voor leden van de KNNV. Neem je pasje mee.

Park Toorenvliedt

Zaterdag 10 mei: start 7 uur, vogels kijken in de Nationale Vogelweek.

Zaterdag 24 mei: start 14 uur, melwandeling.

Zondag 6 juli: 10.30 uur, zomerwandeling.

Vertrek iedere keer vanaf ingang van het park aan de Koudekerkseweg bij het landingsvoertuig.

Duur ongeveer 1,5 uur.

Speurtocht op het Nollestrand

Zaterdag 31 mei om 10.30 uur. Verzamelen op **P** bij de sauna.

Quizvraag 3

(antwoord aan eind nieuwsbrief)

De gierzwaluwen zijn weer in het land.

Hoe snel kan een gierzwaluw vliegen?

- A. 50 km per uur
- B. 70 km per uur
- C. 110 km per uur
- D. 150 km per uur

Een terugblik op de vroege vogelexcursie

Tekst: Dini Helmers, Foto's: Mieke Grazell

Vroeg in de ochtend van zaterdag 12 april verzamelden 22 personen zich bij de poort van Oranjezon om naar vogels te kijken en zeker te luisteren. Het schemerde en de lage mist hing nog tussen de bomen.

Al meteen lieten de vogels van zich horen. De zanglijster hoorden we. Niet altijd een makkelijke vogel, want de merel lijkt er wel een beetje op. Ook de nachtegale lieten van zich horen met hun mooie volle gezang. Natuurlijk waren de Koolmees en de Zwartkop mees aanwezig. Bekende vogels voor iedereen, maar de zingende Zwartkop was toch minder bekend. Anton van Haperen en Jaap Drijfhout waren onze gidsen, maar er waren mee kenners. Jaap had zijn telescoop bij zich en die kwam grote van pas toen wij aan de andere kant van een nieuw aangelegde veldte een grote witachtige vogel zagen zitten. Hij leek aan een steun te hangen, maar zat bij nader inzien op een kort takje tegen de boom aan. Het was een buizerd met een witte borst. In dat gebied zagen we ook een ravenpaar. Hun aanwezigheid in Oranjezon is nieuw. Raven kwam vroeger veel voor in Zeeland, ook als roedvogel. In het begin van de twintigste eeuw verdween hij uit onze provincie. Sinds het begin van de eenentwintigste eeuw broeden zij hier weer en schijnen nu met grotere aantallen aanwezig te zijn. Zo mochten wij van deze imposante vogel met zijn karakteristieke roep in de vroege ochtenduren genieten. Het was inmiddels mooi en helder weer geworden, waardoor we ook de overvliegende ganzen konden zien en zelfs een paar Witgatjes konden ontwaren in de lucht.

Met de klok mee: gekraagde roodstaart, roodborst, tijtjaf, kneu

In totaal hebben we 37 soorten gezien en/of gehoord, waarvan vele bekenden zoals een aantal hierboven genoemde soorten. Maar ook iets minder vaak geziene soorten zoals de boomkruiper, graspieper, kneu, fitis, gekraagde roodstaart en een (late) kramsvogel. Helaas hebben we geen bevestiging gezien of gehoord maar desondanks was het een geslaagde vroege vogelexcursie.

De Nationale bijentelling

Tekst en foto's: Mieke Grazell

Er zijn in Nederland ruim 350 soorten wilde bijen (waartoe ook de 20 soorten hommels gerekend worden) waarvan de meesten het moeilijk hebben. Daarom is in 2018 voor de eerste keer een landelijke bijentelling gehouden: 4.000 mensen telden toen meer dan 40.000 bijen. Dit jaar, van 10 t/m 14 april, telden mede dankzij het mooie lenteweert 3.500 mensen (waarvan 109 in Zeeland) bijna 80.000 bijen. De honingbij werd het meest gezien, zo'n 14.000 keer. Op plaats twee en drie volgden de rosse metselbij (5.556) en de gehoornde metselbij (4.532). Zij profiteren van de klimaatopwarming en worden steeds meer gezien. De hommels, zoals de akkerhommel en de aard- en veldhommel werden juist minder gezien. Bijen houden van zon en van bloemen. Je vindt ze dus vooral in open, bloemrijke landschappen, zoals graslanden, tuinen en heidevelden. In parken en bossen zijn ze vooral te vinden op open plekken. Vrouwelijke bijen verzamelen stuifmeel, dat ze naar hun nest brengen. Op dit stuifmeel leggen ze hun eitjes, waaruit larven komen die zich met het stuifmeel voeden. Ze bouwen hun nesten op uiteenlopende plekken en manieren. Veel soorten nestelen ondergronds in zelf gegraven gangen in de grond. Andere bijen nestelen bovengronds in gangetjes die door kevers in dood hout geknaagd zijn of in holle stengels van bijvoorbeeld vlier of braam, in muurspleten of in bijenhutten. Behangersbijen 'behangen' hun nestwanden met stukjes blad, terwijl metselbijen de nestingang dicht maken met modder. De meeste bijensoorten leven solitair (alleen). Slechts enkele soorten, zoals hommels en de honingbij, leven in sociale volken.

Gehoornde metselbij, nest behangersbij, rosse metselbij

Wil je de bijen helpen? Plant dan vooral inheemse, biologische geteelde planten die in verschillende jaargetijden bloeien in je tuin of maak een plantenbak op je balkon. Zet een plantenschotel neer met water en kiezel erin, zodat de bijen kunnen drinken. Gebruik geen bestrijdingsmiddelen in de tuin (ook de egels en vogels zullen blij zijn). En zorg ervoor dat de tuin niet te netjes is, dan vinden bijen makkelijker een plek om te nestelen. Dat scheelt weer werk! Meer informatie over bijen en hommels is te vinden op de [website van de werkgroep aculea van Natuurpunt](#).

Wat doen deze leden van de KNNV Walcheren daar?

Tekst en foto's: Yvonne van Scheppingen

Het zijn leden van de Plantenwerkgroep (PWG) die met behulp van verrekijkers sporen naar muizenstaarten.

Muizenstaart (*Myosurus minimus*) is een pioniersoort behorend tot de ranonkelfamilie, waartoe ook de boterbloemen behoren. Ze houden van open locaties op vochtige tot natte kleigrond. Vroeger werd gedacht dat de soort erg zeldzaam was, maar later bleek dat door goede zoekten in het vroege voorjaar de soort nog volop aanwezig was op de typische groeiplaats van deze soort: veel betreden plekken in weidepercelen op kleibodem. Geen spannende biotoop voor floristen. Soms worden op geschikt geachte plekken slechts enkele exemplaren gevonden, dan weer staan er honderden. Reden voor de PWG om een excursie geheel aan deze soort te wijden. Bekend was dat de soort voorkomt langs de Zandvoortseweg, vooral in percelen in de beweidde vogelgebieden. Ook langs de Oude Veerseweg was de soort al eens gevonden. Aangezien het niet mogelijk is om de gebieden in te gaan, hadden we verrekijkers meegenomen om naar de plantjes te sporen. Want het zijn kleine plantjes, in grootte variërend van 2-20 cm. Op de fiets zijn de vele toegangen tot weidepercelen maar ook akkers bezocht. En het was niet voor niets, vele honderden hebben we er in totaal gevonden. En inderdaad op sommige locaties een paar, op andere locaties tientallen of zelfs honderden. De typische staarten worden gevormd door verlenging van de bloembodems (tot wel 5 centimeter). Na de bloei blijven deze staarten op droge plekken soms nog lang zichtbaar. Voor meer informatie over dit bijzondere plantje, zie de [website van floravannederland](#).

